

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σ' ένοϋς βουνοῦ κορφή, σ' ἕνα χαράκι
ξανοίγω καὶ θωρῶ ἴνα γεροντάκι
κ' ἔβλεπε κάποια πρόβατα <ὀ> καημένος,
ἀδύναμος καὶ μαυροφορεμένος.

345 Σφυρίζω καὶ φωνάζω, χαιρετῶ τον
καὶ γιὰ τὴ βοσκοπούλ' ἀναρωτῶ τον·
μὲ φόβο καὶ μὲ τρόμο τοῦ δηγούμου
καὶ τὰ δὲν ἤθελ' ἄκουα κ' ἐφουκρούμου.

350 Γροικῶ τὸ γέρο ὀμπρός κι ἀναστενάζει,
τὸ ριζικό, τὴ μοῖραν του ἀτιμάζει
<καὶ> κλαίοντας μοῦ λέγει: «Ἡ πεθυμιά σου
ἀπόθανε, δὲν εἶναι πλιὰ κοντά σου.

355 Γι' αὐτεῖνη, πὸ ρωτᾶς, ἦτον παιδί μου,
θάρρος μου τοῦ φτωχοῦ κι ἀπαντοχή μου,
μὰ ὁ Χάρος τὴν ἐπῆρεν ἀπ' ὀμπρός μου
κ' ἐθάμπωσε τὰ μάτια καὶ τὸ φῶς μου.

360 Καλόκαρδὴ τον πάντα καὶ χαρά μου,
ἀνάπανη πολλὴ στὰ γερατειά μου,
μὰ ὁ λογισμός, ἀπού ἴχε πᾶσα βράδυ,
παράκαιρα τὴν ἔβαλε στὸν Ἄδη.

Ὅλημερνὶς κι ὀληνυκτὶς νὰ κλαίγη,
χίλια κακὰ τσῆ μοίρας τση νὰ λέγη,
σὰν τὸ κερὶ ἐλίγαινε, ὄνταν ἄφτη,

ώστε πού διάβην εις τή γῆ κ' ἐθάφτη.

365 Ποτέ τή νύκτα δέν ἐθώρειεν ὕπνο
οὐδ' ἔτρωγε τὸ γιόμα οὐδὲ τὸ δεῖπνο.
Ἔδιωχεν ἀπ' ὀμπρός τση τὸ κουράδι,
πού τὸ ἔχε συντροφιά κ' ἦσαν ὀμάδι.

370 Πολλές φορές στὸν ὕπνο τζη ἐξυπᾶτο,
ἀμοναχὴ τζη ἐμίλειε κ' ἐδηγᾶτο
κι ὥρα τή μιὰ μερὰ κι ἄλλη νὰ πιάση
ἓνα καλὸ βοσκό, πού ἔχε στὰ δάση.

375 Ἐξύπνουν τηγε τότες κ' ἔλεγά τζη
εἰντα πολλὰ βαρὰ <ν> τὰ ὄνειρα τζη
κ' εἰντὰ ἔναι τὰ δηγᾶται καὶ τὰ λέγει
καὶ πάραυτας ἀρχίνιζε νὰ κλαίγη:

380 «Κύρη, μεγάλον ἄδικο μοῦ κάνεις
νὰ μὲ ξυπνᾷς καὶ νὰ μ' ἀναθιβάνης,
τὴν ὥραν, ὅπου βλέπω στ' ὄνειρό μου
τὸν πολυαγαπημένο τὸ βοσκό μου.»

Τὰ ἔννιαμερὰ τζη ἦσαν ὀψές, ὕγιέ μου.
Τὴν ὥρα, πού ξεψύχα, ἐμίλησέ μου·
παραγγελιά μ' ἀφῆκε: «Ἐπὰ στὰ δάση
ἓνας καλὸς βοσκὸς θέλει περάσει,

385 μελαχρινός, λιγνός καὶ γελασιάρης,
νέος καὶ μαυρομάτης, διωματάρης,
καὶ θέλει σὲ ρωτήξει, ὡγιὰ νὰ μάθη

για κείνην, όπου απόθανε κ' έχαθη.

390 Και να τοῦ πῆς πὼς εἶν' ἀποθαμένη,
μα δὲν τοῦ λησιμονᾶ <ποτέ> ἢ καημένη·
κι ἄς τηνὲ λυπηθῆ κι ἄς τηνὲ κλάψη,
τὰ ροῦχα του για λόγου τζη νὰ βάψη.

395 Τὴν ἀφορμὴ τοῦ 'πέ, πὼς τὴν ἐχάσε,
ὡσὰν εἶδε τὴ μέρα κ' ἐπεράσε:
ζιμιὸ ἀλησμόνησέ τη τὴν καημένη·
για κείνο ἐθανατώθη πρικαμένη.»

400 Καὶ ἀπὸ τὰ σουσούμια ἐκεῖνος εἶσαι
καὶ κλαίγει σε ἢ καρδιά μου καὶ πονεῖ σε,
γιατ' ἤθελα παιδί μου νὰ σὲ κάμω
κ' εἶχαμε μιλημένα γιὰ τὸ γάμο.»

Ἐκλαιγεν ἢ καρδιά μου κ' ἐθρηνατο,
σὰν ἄκουσα τέτοιας λογιῆς μαντᾶτο·
οὐδ' ἔβλεπα οὐδ' ἄκουα οὐδ' ἐθώρου·
στὰ πόδια <μου> νὰ στέκω δὲν ἐμπόρου.

405 Κι ἀρχίνισα τὴ μοῖρα μου νὰ βρίζω,
τὸ ριζικό μου ν' ἀναθεματίζω,
τὸν ἔρωτα τὸν ψεύτη ν' ἀτιμάζω
καὶ μπλιὸ γιὰ τὴ ζωὴ νὰ μὴ λογιάζω:

410 «Κύρη γονή, νὰ ζήσης, ἀφεντάκι,
μὴ βαρεθῆς τὴ στράτα καμποσάκι
νὰ πάμε στὸ μνημούρι τσῆ κερᾶς μου,

νά κάμω τὸ κοντέντο τσῆ καρδιάς μου.

415 Σὲ σπήλιο σκοτεινὸ νὰ κατοικήσω,
ποτὲ παρηγοριὰ νὰ μὴ γροικήσω,
μὰ πάντα μοναχὸς μου νὰ γυρίζω
οὐδὲ νὰ δῶ οὐδὲ ν' ἀναντρανίζω.

420 Δίχως γαμπά, ξεπόδητος νὰ πηαίνω
'ς τόπον ἀγκαθερὸ καὶ χιονισμένο,
νὰ μὲ θωροῦ γδυμνὸ κι ἀναμαλλιάρη
κι ὄλοι νὰ μὲ κρατοῦσι δαιμονιάρη.

Γιὰ σφάλμα καὶ γιὰ πάθητα δικά μου
ἔβαλα εἰς τὸν Ἄδη τὴν κερά μου.
Νά 'χα τη φτάξει ζωντανή, νὰ μάθη
τὴν ἀρρωστία καὶ τὰ πολλὰ μου πάθη!

425 Τώρα θωρῶ κι ἀλήθια μ' ἀπαρνήθης
στ' ἀραχνιασμένο στρῶμα, πὸ κοιμήθης·
καὶ δὲ μπορῶ <ὀ> φτωχὸς νὰ σὲ ξυπνήσω,
νὰ μοῦ συντύχης καὶ νὰ σοῦ μιλήσω.

430 Μάτια <μου>, ἀφόντ' ἐχάσετε τὸ φῶς σας
μπλιὸ λυγερὴ μηδὲν ἰδῆτε ὀμπρός σας·
καὶ ποιά παρηγοριὰ μπορεῖ νὰ σώση,
ἀλάφρωση <'ς> τσι πόνους μου νὰ δώση;

435 Φίλους καὶ συγγενεῖς θέλω μισήσει.
Δὲ θέλω νὰ σφαγῶ, μὰ θέλω ζήσει,
γιὰ νὰ 'χω πόνους, πρίκες καὶ λαχτάρεις,

καθημερινό καημούς και λιγωμάρες.

Μὰ θὲ νὰ ζιῶ καὶ θὲ νὰ παραδέρνω,
χίλιες φορές τὴν ὥρα νὰ ποθαίνω·
τὰ ὄρη, τὰ χαράκια νὰ μὲ φάσι
440 καὶ νὰ ἴναι ἡ κατοικία μου μὲς στὰ δάση.

Μέρα - νύχτα νὰ κλαίω, νὰ θρηνοῦμαι,
τὰ πάθη μου στὰ ὄρη νὰ δηγοῦμαι·
νὰ κάμω τὰ θεριά νὰ μ' ἀκλουθοῦσι,
νὰ κλαίου μετὰ μένα, νὰ πονοῦσι.

445 Μπαντούρα νὰ μὴν παίξω οὐδὲ φιαμπόλι,
ἴς λειβάδι νὰ μὴ μπῶ οὐδ' εἰς περβόλι.
Τὰ πρόβατά μου μπλιὸ νὰ μὴν ἀρμέξω,
μὰ νὰ περνῶ κακὸν καιρὸ κι ἀδέξω.

450 Τὸ προβατάκι τ' ἄσπρο, τὸ μπολιάρι,
ὅπου ἴχα τσῆ κερᾶς μου ἀμπολιάρει,
ἐκεῖνο μόνο νὰ ἴχω μετὰ μένα,
νὰ πηαίνωμε τὰ δυὸ συντροφιασμένα.

455 Νὰ κλαίγη ἐμὲ τ' ἄρνι κ' ἐγὼ τὴν κόρη,
νὰ πορπατοῦμε στὰ βουνά, στὰ ὄρη·
στὴν ἀγκαλιά μου νὰ τ' ἀποκοιμίζω,
τὸ ριζικό μου τὸ κακὸ νὰ βρίζω.

Κι ὄντε βροντᾶ κι ἀστράφτει καὶ χιονίζει,
κανεὶς βοσκὸς στὰ ὄρη δὲ γυρίζει,
τότε εἰς ἐγὼ στὰ βουνά καὶ στὰ ὄρη

460 να κλαίγω αúτεινη τήν πανώρια κόρη.

Κι όντεν ό ήλιος καίει πέτρες και ξύλα,
όλοι σιμώνου στοú δεντροú τά φύλλα,
τότες πάγει ό βοσκός, δροσιό γυρεύγει,
έγώ νά 'μαι στόν ήλιο νά με καίγη.

465 Νά μην έβγη βοσκός από τó σπήλιο,
τά νέφη νά σκεπάσουσι τόν ήλιο
και νά ψυγοῦν τά χόρτα στο λειβάδι
κι από τή μάντρα νά μη βγη κουράδι.

470 Ούδè πουλι στο δάσο μην πετάξη
και τήν αύγην ό πετεινός μην κράξη·
<και> τ' άηδονάκι μπλιό μην κελαϊδήση
κι άετός άς τυφλαθή, μην κυνηγήση.

475 Τή νύκτα μην προβάλη τó φεγγάρι·
εις τó γιαλό νά μη βρεθή μπλιό ψάρι
κι άς άποφρύξου βρύσες και ποτάμια
κι άς ξεραθοῦν τά τρυφερά καλάμια.»

Στυλιανός Αλεξίου (επιμ.), *Η Βοσκοπούλα. Κρητικό ειδύλλιο του 1600*, Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, Ηράκλειο 1963.